

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Politično položje.

Orientalno vprašanje je bilo, je in bo še vedno, dokler se povoljno za vse ne reši, predmet vednih obravnavanj. Po razidu stambulske konferencije postala je taka tihota, da je vsakedo nehoté misliti moral, da se nekaj kuha. Danes smemo uže skorej reči, da se pozna, kaj se iz te tihote izvati. Govori se mnogo, da se je Avstrija odločila v našem smislu proti Turčiji in za rešitev balkanskih kristijanov. V opravičevanje tega mišljenja navaja se, kako so Madjari obmolknili, ali vsaj madjarski listi v vse bolj zmernem smislu pišejo, nego preje. Madjarski listi podučeni so dobro, da priseda uže madjarsko večno rogoviljenje pri dvoru. Saj je bilo res nesramno madjarsko širokoperenje. Kje pa drugod ima taka peščica ljudij na vnanjo politiko toliko upliva, kolikor ga je zahtevala in ga v resnici ima revna Madjarska. Da je dobila naša vnanja politika nekoliko stanovitnosti v zgorej omenjenem zmislu, spričujejo nam lahko vojne priprave, koje se delajo baš sedaj v Avstriji. V Trstu naročilo se je vojnim oblastim priskrbeti stanovanščice za 12 tisuč mož; „Slov. Narod“ poročal je tudi, da je došel v Ljubljano ukaz, naj se pripravi prostorij za 20 tisuč vojakov; govori se vsled tega, da se v Ljubljani porabijo v ta namen vsa ali vsaj nekatera šolska poslopja. Isto tako pomnožujejo se vojne moči ob turškej meji v Dalmaciji in na Hervaškem. Nekaj bo torej in kar bo, ne more biti proti tlačnim kristijanom in za Turčijo. Zna se po tem takem zares obstinuiti, kar smo pisali pred nedavnim časom gledé vzajemnega postopanja Avstrije in Rusije napram Turčiji. Pogoji, koje je stavljala v ta namen Avstrija, spolnjeni so; Srbija je namreč pomirjena in Madjarom nij več treba bati se, da nastane ob njihovi meji veliko, njim nevarno srbsko kraljestvo.

Na dalje tolmači se v tem smislu potovanje ruskega poslanika in generala Ignacijev-a v Berlin in, vendar ne gotovo, tudi v London. Ruski general konferiral je mnogo z Bismark-om in nemškimi carjem. Pravi se, da je porazumljenje mej Nemčijo in Rusijo popolno in da Avstrija ostane neutralna. Zadnje bo po našem menenju toliko časa resnica, dokler se zares ne začne rusko-turški boj, potem nastopi tudi Avstrija aktivno, kajti ona mora nekoliko poskerbeti za svoje materialne koristi.

Kmalo, kmalo začne grometi in bliskati se, oblaci se vtergajo in poplavajo gnjilo Turčijo v azijske puščave.

Nihče ne dvomi več, da je Rusija bila vedno od početka odločno za sedaj ali nikdar, a vsa stvar se je zavlekla, ker je bilo ravno potreba v porazumljenji z Avstrijo postopati. To je sedaj doseženo in da stvar za Rusijo povoljno poteče, oborožuje se še bolj, kajti zavkazano je, naj se napravi iz divizij, nahajajočih se v Peterburškem, Moskovskem in Varšavskem okrožji, jeden grenadirski in osem vojnih korov, navadnih pešcev.

In kakor vse kaže, sodelovali bodo v tem velikanskem boju Cernogorci in Miriditi in najberže tudi Gerki. Sicer se baš sedaj pogajajo Cernogorci o miru s Turčijo, a poročajo se, da zahteva Cernogora za svoje zmage toliko, kolikor ne more Turčija Černegori nikakor ne dati.

Bože daj, da bi v kratkem merknol turški mesec v zadovoljstvo vseh pravih človekoljubov in v prid skoz stoletja, zverinski tlačnih balkanskih kristijanov.

Dopisi.

V Gorici, 6. marcija. — (Lavričev spominek na mirodvoru. — O novem mirodvoru. — V ris so šli 3 kmetje, pa hudič jim ni prinesel denarja, ampak vzel ga jim je. — Sopot kmetijska šola.) V nedeljo točno ob 11 uri predpoludne zbralo se je še precej dosti slovenskega občinstva iz Gorice in okolice, mej temi tudi 4 naši poslanci, na goriškem mirodvoru okoli okinčane Lavričeve gomile. Priprost in vendar lep spominek (8 čevljev visoka piramida s prav primernim nadpisom, katerega je napravil eden najboljših slovenskih pesnikov in katerega prinašamo na drugem mestu) bil je okinčan v vncem in napravil je na večino navzočnih prav dober vtis; mnogi še celó niso pričakovali toliko z ozirom na okoljščino, da se za služnemu možu postavi drugod tak spominek, kakoršnega ne more imeti vsak navadni bogatin. Precej po 11 uri obstopili so pevci pod vodstvom g. Kocijanciča gomilo in zapeli tužno pesem „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“. — Pevci so peli prav dobro in tako gan-

ljivo, da so mnogim okoli stoječim, posebno pa rahločutečemu lepemu spolu, igrale solze v očeh. — Po tej kratki priprosti, s toliko srečnejši slovesnosti so čestitelji sopet zapustili mirodvor. Smemo reči, da so goriški Slovenci na primeren in dostojen način obhajali obletnico zgube dražega nam Lavriča.

Kakor smo uže pred mnogim časom poročali, bode sedanji mirodvor preložen, tje za Blanco; nov mirodvor bo nekda kaj posebno lepega, tako saj kaže načrt, katerega je napravil c. k. stavbeni svetovalec pl. Claricini. Ta reč je uže tako gotova, da je goriško županstvo te dni uže razpisalo dražbo za dotična dela. 20. marcija bode dražba za zid okolo mirodvora, ki je cenjen na 24.150 glđ.; 21. marcija za fasado glavnege uhoda in 4ih rakev, vse skup cenjeno na 8226 gold.; 22. marcija za mrtvašnico in za stanovanje čuvaja, oboje cenjeno na 12.500 gold. Delo se boče torej uže v tekočem letu začelo in boče nov mirodvor prihodnje leto gotovo dovršen. Kjer je zdaj mirodvor, bode čez kakih 12 let velik trg, katerega bodo obdajale s časoma hiše in prav tam se boče širilo novo, lepše mesto.

Pred nekaterimi leti smo pisali v Soči, kako so nekateri denarjaželjni kmetje tam blizo Rihemberga klical hudiča v ris in kako je nek kmet po hribu mesto denarja valil polni zaboj glaževne. Mi smo one ljudi osmesili, kakor so zaslužili z dobrim namenom, da bi vendar enkrat iz naših krajev zginila ona grda vraža. Nadejali se gotovo nijsmo tega, da bomo morali čez nekoliko let pisati sopet o takej in še večji neumnosti. Tam v gorah, v nekem trgu na glavni cesti, prebivajo še zmerom taki ljudje, ki iščejo denarja pod zemljo, namesto da bi ga iskali tam, kjer je in si s pridnostjo pridobili, kar pod zemljo ne bodo našli nikoli. V naših gorah so Vam še zmerom taki nesrečni kopači in učenjaki „kalamona“ ali „črnih bukev komanda“, ki stavijo vse svoje zaupanje v hudiča, češ, da hudič je gospodar vsega denarja.

Še le te dni v 19. stoletji zgodila se je v Gorici prav lepa. Nek oče Čuk, ki je uže mnogo premoženja zapravil z iskanjem takozvanih „šacov“, naletel je na nekatere goriške pobaline, mej katerimi so najbrže tudi oni sleparski igralci, o katerih smo uže tolikokrat pisali. Ti so slabost očeta Čuka spoznali in porabili v svojo korist; rekli so mu najbrže, da imajo „črne bukev komanda“ in da razumejo hudiča pokli-

LISTEK.

Nagrobni napis na začasnem Lavričevem spominku.

DOKTOR

KARL LAVRIČ

advokat, deželni poslanec itd.

Rojen na Premu 1. novembra 1818,

umerl 3. marcija 1876 v Gorici.

Svobódi in pravici zagovórník,
Terpečemu človeštvu pomočnik,
Umeteljnosti, znanosti podpórník,
Mladini šolski bil je učeník;
S peresom in z besedo je gorečo
Za svojega naróda delal srečo,
Naródu je posvetil vse moči
Do svojega živénja zadnjih dni,
Prezgodaj ž njim slovenska domovina
Zgubila najzvestejšega je sina.

Postavil hvaležni narod slovenski
1877.

Emanuelejda.

Satirična rapsodija v 3 spevih, zložil Fr. Zakrajski.

PRVI SPEV.

O polnoči budi kralj Galantuomo
Na sofi stegnen. Ah, ne daje mu
Pokoja blagi Hipnos; ker kakor
Bi drobni Mirmidonci na postelji
V ponočnih se manevrah urili,
Al stenolomi bi trebušnati rojili
V krdelih neštevilnih: tak skeli
I štíplje ga po udih. Težke misli
Vali v možganih, slave solnčne vzhode
Noseča glava poka važno mu,
I ko rodeča se stoletja hrupna
Šumi pa strelja v njej. „Eppur si muove!
Eppur sarà!“ — šepa začetka v strahu;
Ker še v porodnih mukah mu se vije
Sijajni sklep; saj misel prav
Nij dozorela v prsih mu junaških,
Da splašenim bi zrakom že dejal:
„Posluh! Jaz Cengiskan, jaz Jozua sem!“
Molči valé ko koklja še nad jajci,
Ki v pletenici premišljuje, kak
Bo kmalu, kakor vojvod, piščet trume
Vodila krog

A dolgo ne molči
Kralj Galantuomo, kri je zgrela se.
Glej, kakor pičen od tarantule
Poskoči, ino: „Mille diavoli!“

Zavpije—da se soba stresne zdajci —

„Kedo bo mene? — Pač tak Apol
Nij zaničljivo škilil na bogove
Ino na Cevza gor na svitem pragu
Olimpovih palač, ko Galantuomo
Je muzal se i mrdal zdaj. Kar v duhu
Obuje hitro škornje sedmih milj,
Tri bucike zagrabi z drzno roko,
Razgrne zemljevid, in eno koj
Na skalnat' Bren ti vpiči; drugo
Naperi, pa jo vbode gor na streho
Dvorane mestne v Trstu, ino tretjo
Na most Goriški nasadi pogumno
Bliz Janeza molččega. Na to
Ko Cezar: „Alea jacta est!“ mrmra,
I vlegši se, zaspi

DRUGI SPEV.

V paradi zdaj,

Še svojimi krdeli raznih branš,
Pred njega primaršira Sanjoslav,
Sanj zviti genij, ki kar prezentira.
I zdaj v klobuk i zdaj si v pest smeje
Začne svoj hokus pokus

Tiho!

Glej v sanjah plava srečni Galantuomo;
Bo kralje pa cesarje pahal s trona . . .
S trobili pa piščali ino z bobnom,
Na čelu hrabre vojne, se pomika
Proti Gorici. Gozd svetlih pikelhavb
I črna tma kovaških brad kak miže

cati v ris. Stari Cuk jim to verjame in se začne z njimi pogajati. A postopači mu razodenejo, da reč ne bo šla brez denarja, da je treba hudiču v ris: nastavititi toliko goldinarjev, kolikor kedo želi tisučev, najmanj pa da mora biti v ta namen 200 gold. v papirju, 10 gold. v srebru in 99 $\frac{1}{2}$ soldov drobiža. Oče Cuk nij imel po tem dogovoru nič silnejšega nego poiskati dva tovariša in ti 3 kmeti so nekda v Kanalu proti garanciji najeli 200 gld., s katerimi privandraj v saboto v Gorico. Goriški postopači (6 jih je bilo) so veselja skakali, ko so videli oae 3 Gorjane z denarjem v rokah. Hitro se lotijo priprav in še tisti večer se peljejo z kmeti vred v Panovec. Ob 11 uri zvečer začnejo rotiti hudiča in kmetje so položili culico z denarjem v načrtan ris. Zdaj se začne oglašati hudič v bližnji dolini in ko ga sleparji le naprej rotijo, pokaže se skrat ves črno napravljen z velikimi rogi, repom, iz gobca puhteč živ plamen. Sleparji hlinijo, da jih je strah, in tečejo kolikor morejo, kmetje pa jo udarijo z njimi, boječi se, da jih hudič ne raztrže; niso več mislili na denar, ki so ga pustili v risu, ampak dotekli so sleparje, ki so jih potolažili s tem, da pojdejo drugi dan skupaj pogledat, če je hudič pustil kaj denarja, ali pa še tisto vzal, kar so mu nastavili. A hudič je pobral culico z denarjem in jo je primahal še tisti večer v Gorico z denarjem, kateriga so sleparji pošteno razdelili, mej seboj in zdaj zanj pijejo, da je veselje. Ubogi Cuk s tovariši vred bo zastoj iskal po Panovci; šlo je 210 gold. 99 $\frac{1}{2}$ soldov. Ta dogodba je istinita in si jo pravijo v Gorici uže vrabci na strehah. Tudi jo nekda ne zakrivajo oni sleparji, ter očitno pijejo za Cukov denar. Nam se sicer nič ne smili oni skoz in skoz čuk; prav je, škoda naj uči neumneže! Vendar pa si dovolimo poprašati našo politično gosposko, ali misli vendar kaj učiniti, da po mogočosti neškodljive stori one grde postopače, katerih žrtve so žalibože preveč pogostoma naši kmetje?! Kar vas je pa poštenih in pametnih mož v gorah, smejite se in zasramovajte one „čuke“, ki gredo tako neumno ljudem na limanice, podučujt ljudstvo, da ne bo sramoto delalo svojemu rodu!

Zadnjič smo poročali, da naša kmetijska šola prodaja fumišče za 13.000 gold., pa da bo težko dobila toliko zanj, ker nij toliko vredno. Mej tem časom je fumišče resnično bilo prodano; kupil ga je g. L. Bolko za gl. 12.100, cena, katera se po vrednosti ne more imenovati prenizka. Vendar pa naj sodi občinstvo, kako znajo gospodariti naši izgledni gospodarji, ki hočejo kmeta učiti gospodarstva. Fumišče je stalo, kakor smo natančneje poizvedeli, blizo 19.000 gold.; torej so naši izgledni gospodarji v treh letih prigospodarili celih 7000 gl. samo pri enem posestvu. Radovedni smo, kaj bo prihodnji deželni zbor rekel k temu gospodarstvu. Potrebno bi bilo pač, da se enkrat postavi jez tej brezglavnosti in da se naša kmetijska šola ali do čistega reformira ali pa popoinoma popusti, tako ne more več naprej. Teorija nas ne bode izveličala, praktičnih mož potrebujemo na čelu našega zanemarjenega kmetijstva!

Iz Solkana, 6. marcija (Lzv. dop.) V nedeljo 4. marcija praznoval se je v Solkanu spomin na ranjcega dr. Lavriča na primeren in dostojen način. Tihega večera udeležilo se je tudi precejšnje število rodoljubov iz Gorice. Program izveršil se je v občo zadovoljnost.

Kaj močno je ganila vse zbrane poslušalce dobro in ganljivo peta nagrobna pesnica „Blagor mu“,

Za njim! Ukanje pa nezmeren vrišč,
Veselite razuzdano, radost krog,
Konj bojevitih razgetanje ino
Rožljanje nepotrpnega orožja.
Razveseli se Galantuomo na arabcu,
I kar ko snežec bi se raztopil,
V prezadovoljnosti si roke mane,
Ter zmagovalske sline že cedi,
Ko sliši, čuj: „Evviva il veltro di Dante!“
Pa dol do pasa stegne svoj obraz
Čuječ pregrozoviten kor pošasten,
Ko hripavi bi škratje hehotali,
Se mu pozdeva, da dom iz gozdov
V viharji lomastečih daleč tam:
„Ohimè! La polenta senza sal...
Sotto Vittorio si sta mal!“ —
Al iz osupnenja se zbere zopet
Oko spet jasno vzdigne tja naprej,
Ko nekaj vohal bi. Kar išče, najdé.
Pred njim se zasmehlja Goriški grad
Ko grad začaran v blesku tihe lune.
Glej, ko historik zlo profunden vanj
Očesi vpré, pa misli bivše čase;
Al pa kakor poet, ki nosi v glavi
Svetove, obžaluje bridko bridko
I prav elegično stvarij minljivost.
Mirnje vse Posočje tam pred njim,
Tihota čarna prede krog, le reka
Bobni zmej hribov nepokojno
I zlobne prišlece svareča. Aj!
Kak čuva gor visoko nad Gorico,

katera se je morala na obče zahtevanje ponoviti. Mej pesmico bile so vseh oči obrnene na dr. Lavričevo sliko, koja je ta dan kinčala sobano. Lepo se je pel „Sta čutiš“, isto tako „V dolini tihi“, katera se je morala ponoviti. Da se je pelo tako dobro, zahvaliti se je v prvi versti g. Josip Kocijantič-u. On ima res posebno elektriko v svoji roki, s katero vé obuditi mej pevci posebno pozornost in navdušenje do petja.

Konečno podamo naj še v naslednjem sledeče besede o dr. Lavriču, koje je čital g. Vuga.

„Narodu mojemu! Narod moj slovenski naj živi naj se razvečeti in naj napreduje duševno in materijalno, kar mogoče. Narodu našemu sem vdan z dušo in telesom in ostanem do smerti njega ponižni sin Dr. Lavrič.“

S temi besedami je sklenil Dr. Lavrič dne 3. marcija minolega leta slovenskemu narodu do zadnjega zdihljeja posvečeno in njemu v resnici žrtvano življenje.

Zalostno vest o Lavričevi smerti, katero so goriški rodoljubje tistega dne po vsem slovenskem nanzanjali, pretresla je vsa prava slovenska srca in mnogi prijatelji rajncega so tisto noč budili ter britko plakali, kakor pravi otroci, po zgubi svojega skrbnega očeta.

Vprašam, katero pravo srce pravega Slovenca bi se ne bilo ganilo in se mu očesa solzami ne obrosile po zgubi tacega skoz in skoz vnetega moža do slovenskega naroda?

Dr. Lavrič bil je edini vodja naš goriških Slovencev in pravi varuh narodnih pravic. Če je le mogel, udeležil se je vseh slovenskih shodov, pri katerih nas je se svojimi navdušenimi govori budil in spodbujal k narodni zavesti. Koliko so samo čitalnice na Goriškem po zgodnji smrti Lavričevi zgubile, kajti Dr. Lavrič prišel je k besedam ne samo, da bi se bil veselil in kratkočasil, ampak prinesel je vselej svojo torbico lepih, podučnih govorov, s katerimi nas je v narodnem obziru spodbujal za pravo, sveto slovensko reč. Ne le samo čitalnice zgubile so svojega učeniaka in očeta, ampak zgubili smo mi goriški Slovenci, da, zgubil je ves slovenski narod enega prvih delavcev na slovenskem narodnem polju.

Dr. Lavrič kot iskren domoljub, nevpogljiv značaj in neomodeževan poštenjak nima vrstnika med Slovenci. On je svojo mlo domovino in jezik slovenski gotovo bolj ljubil, kakor najnežno mati svoje dete. Kako vesel je bil, kedar so Slovincem sreče dnovi sijali, in kako tužen, kako srdit, ko je videl našemu narodu kako pogibelj.

Radost mu je bila razlita po obrazu, kedarkoli je pri kaki besedi videl, da se priprosti kmetič dramiz narodnega spanja; a kako se mu je čelo grbančilo, če je kje kako nemarnost v narodnem oziru zapazil.

Dr. Lavrič je bil na zadnje tudi velik prijatelj šolstva. On je nabiral s pušicami denarja za ubogo šolsko mladino in s tem tudi mnogo koristil. On je zelo ljubil domoljubne, sposobne učitelje, kateri imajo velik vpliv na narod. Hudo se je pa grozil nad mladenčcem, mlačnim v narodnem obziru ali celo takim, kateri je svoj materni jezik okorno lomil ali s tujščino pačil.

Nij mu smel priti pred oči!
Dosta mi je o Lavriču govoriti, ker vém, da večina slavne gospode, je Dr. Lavriča poznala — pa tudi njegovo delovanje po časopisih prebirala, a priložnost mi je danes pri tem spominu bila nekoliko govoriti in Vam slavna gospoda pokazati, kako mi visoko spoštujemo moža, katerega krije zdaj že leto „zemlje odeja“ in da ostane nam vedno nepozabljev. Na

Ki videla stoletij je devet,
Kot varuh zvest in bršlinu slavni
Grad impozantni. Kak vlada vso
Planjavo srečno krog z mogočnim ziro!
V njegovih šipah mesečina se
Igra migljaje, ko bi démoni
Ponočni si razsvitljali plesišče
Al drajno si pošastno, i ko Argos
Stoočni gleda krog, pa šteje pazno
Vasi počivajoče i selišča
Tam dolu. Oj stražar! Le varuj, varuj!
Glej, strašni mož od Visa i Kuštoce,
Se bliža Galantuomo, strela v bojih!
Pa kje so čete avstrijske? Kje?
Spoštujte se tak malo med junaki,
Da ga nevrednega šteje, se z njim
Pomeriti v očitnej bitvi? Kaj?
Z globocega premišljevanja reši
Kralj Galantuomo svoje dušo zdaj,
Ter v bridkih vzdihih razpečati jezik:
„Joj mene prenesrečnega! O kje,
Kje je sovražnik? Ah, kje orel je
Dvoglavni? Koga pač naj bi jaz tukaj
Premagoval? Ga nij, naj gledam, kamor
Li hčem, ga nij sovraga tod nikjer!
I kanil sem z zelenim lovorjem
Krog glave, pa z bogatim plenom se
Povrniti domu? O kaj na tak način
Zedinjenje Italije vzvelo
Naj bi sramotno? Brez krvi prolitja?
Tak dober kup? O pač za Boga strašno!

veke se hočemo spominjati njegovih lepih danih nam naukov ter delati po njegovem geslu: „za narod svobodo in napredek“!

Tebi pa dragi nam, prerano preminoli, ki v življenji „jezo si sreče občutil sovražne“, ki „zgodaj okusil življenja si strup;“ tebi, dragi Lavrič, bodi zemljica lahka! Malo si živel, a storil si dosti: Seme, ki ti zasejal si ga, že gre v klasje veselo, nam in za nami dokaj vnukom obeta sadu.

Naj se učenost, ime in čast Tvoja, rojak, ne pozabi.

Dokler Tebi predragi narod slovenski živi! —

Konečno pa dragi mi Lavrič, čast, katero Ti mi solkanski rodoljuje izkazujemo, zaslužil si jo kot pravi boritelj za slovensko reč, kot pravi Oče naših čitalnic. Zatorej Tvoj trud ne zamoremo poplačati, kot da Ti slava kličemo. Torej vljudno vabim slavno gospodo, da trikratno „Slavo“ vspomin Dr. Lavriča zakličemo.“

Slišali smo, da napravi solkanska čitalnica po veliki noči veliko besedo v spomin dr. Lavriča, katere čisti dohodek je namenjen Lavričevemu spominku, kateri se ima bajé v Ajdovščini postaviti. Pri tej besedi, katera bode najberže v g. Rupnikovi dvorani, bode sodelovalo kolikor mogoče veliko „Slavcev“ iz cele Goriške. Solkanci niso še nikedar zaostali, kedar je šlo za kak blag namen, in nadejamo se prav zaradi tega, da se ona govornica popolnem obistini.

Iz Tolmina, 7. marcija (Iz dop.) Brez da bi bili osobno navzočni pri postavljenji Lavričevega spominka, vendar smo tukaj uže na tanko pozvedeli vse. Kar se tiče moje osebe, javil sem Vam uže enkrat, da nij potrebno mnogo trositi za nagroben spominek, ker se ravno ranjcemu postavi dostojen spominek na slovenskih tleh, in sicer, kakor ste uže enkrat sami omenili, v Ajdovščini. Kakor da bi bili mene slušali, tako ste storili. Kar se tiče napisa, nij le zarés primeren, ampak nij ga primernejšega. A propos! Nekateri tukajšnji rojaki bi radi, da bi se spominek tukaj v Tolminu postavil, ker je ranjki dr. Lavrič mnogo let tukaj bival in je bil jako dobro poznan, a vendar menim, da jih je le malo. Kar se mojega mnenja v tem vprašanju tiče, mi je vse jedno; udam se rado-voljno sklepu večine darovateljev.

Slišal sem, da napravijo Tolminci v kratkem besedo v spomin dr. Lavriča; čisti dohodek je namenjen Lavričevemu spominku. Govori se tudi, da napravijo pozneje celo še drugo besedo v isti namen. To je pravo in posnemanja vredno. Torej vse čitalnice na noge in skerbite, da vsaka donese svoj obolus v blagi namen.

Poročati Vam moram na kratkem tudi o naših sirarskih društvih na Polubinjnu in drugod. Sicer ne mislite, da Vam zabilježim to iz osebnega prepričanja ampak po občni govornici. Društva po tej govornici verlo napredujejo, kajti njihovi izdelki, sir in po mi anskem načinu napravljeno maslo, dobivajo vedno višo ceno in so do danes le zaradi svoje dobrote za 15 do 20 odstotkov porastli na ceni. Veseliti nas mora v resnici, da uvideva tudi priposto ljudstvo korist taciñ društev; še nekoliko let poskušenj in poduka, in reči bomo smeli, da smo pri nas v sirarstvu mnogo napredovali.

Sedaj ne treba pri nas družega, kakor da bi naši Gorjani nekoliko bolj napredovali v sadjereji; posebno potrebno bi bilo, da bi se za sušenje sadja posluževali novejih sušilnic, kajti sadje, katero nima duha po dimu, prodaja se ne le ložeji ampak tudi dražji. Kdor želi zvedeti, kake so take sušilnice in kako se jih rabi, naj se oberne na kmetijsko šolo v

Naj pomaščujem, jaz najrevniši!
Kuštoco ino Vis brez pričujočih
Krdel sovražnih? O kaj tepel bom
Molčeči zrak, ki mi brez krivde veje?
Domišljati si hčem pošasti, da
Bi z njimi se boril? Loviti hčem
Mamila prazna, al vzriti ven
Mrliče 'z mirnih grobov, da s kostmi
Njihovimi razboznam mojo slavo?
Hitim naj z bregov škodoželjne Soče?
O Rubikon! O posahneli veneč! —
Za-to izreki zdaj z očesom solznim,
Pogleda mučenika, ki na mostu
Stoji na straži tam že dolgo let.
„O blagor tebi, blagor!“ vzdihne kralj sedaj
Ki sitnostij pač nijmaš teh na glavi.
Pokojno tu stojiš, i brez skrbij;
O srečni, trikratsrečni Ivan! — Reče,
Ter bliže se pomakne z vso armado,
Ki kar z Evviva-klici se razbaše.
Pa kaj ostrmel Galantuomo je
Nakrat? Kaj vzdviga mu lasé po konci?
O nezrečeno strašne te spremembe!
Je li mogoče? Most se cepi tam,
Na njem svetnik se giblje tak, i kamen
Oživel je pa kima. O gorje!
Svetnik je zginil, i na njega mestu
Ko doiga senca, glej, se vrpne žugaje
Orjaška Furija. Na mestu križa
Krivuda tej se v rokah dolgonohtnih,
Pa gor visoko, grozna kača v zubljih,

Gorici. Jaz sem imel priliko lansko leto videti model take sušilnice v Kobaridu, katero je bil prinesel seboj g. Kuralt, in reči moram, da mi je zarès dopadala, in ko bi jaz posestnik bil, dal bi si jo koj napraviti. Torej ne mudite oni, kateri se s sadjerejo ukvarjate, omisliti ali dati si napraviti takih sušilnic.

Iz tolminskega okraja.* 5. marcija (Izv. dop). V zadnjem listu „Isonzo-a“ je dopisnik razložil in objavil, da je posebno pri sodnijah velika pomanjkljivost uradnikov in se ljudstvo pritožuje, ker ne morejo uradniki zadostovati njegovim željam in potrebam zaradi prevelikih opravil, katera se dan na dan pomnožujejo.

Ker se tudi v našem okraju tako gaja, dovolite mi mali prostorček, da razložim nekoliko tukajšnje razmere.

Naš okraj šteje nad 24 tisuč prebivalcev. Navadno je bilo tukaj narmanj šest uradnikov, namreč treje visih in treje nižjih in sicer tačas, ko je bilo le malo opravila. Dandanes imamo pa pri tukajšnji sodniji samo sodnika, enega adjunkta, pa dva kancelista. Izreči moramo sicer vsem tem gospodom vso čast in hvalo, ker smo prepričani, da se oni na vso moč trudijo zadostiti svojim opravilom. In sedaj gre tudi vse bolj redno in naglo od rok, kakor nikoli preje, in za to gre posebno našemu gospodu sodniku Budau-u narveča zasluga. Toda vsemu temu trudu ukljub ni mogoče zadostovati vsem željam in potrebam ljudstva in se zarès preveč tirja, da bi ti gospodje vsa kancelijska dela na tanko opravljali in ob enem ustregli strankam, ki se posebno v zadnjem času vsaki dan v velikem številu pri sodniji tako rekoč gnetejo. Zato ni zameriti ali čuditi se, da se sliši večkrat na ustmene prošnje strank pošten odgovor „zdaj ne morem, nimam časa“ itd. Koliko opravila pa imajo naši sodnijski uradniki, tega se lahko prepriča vsak, ako le en dan tija pogleda.

Ljudstvo pa trpi zaradi tega veliko škodo, ker res ni prijetno 7 ur hoda zastoj prehoditi, denar trositi, ne gledé na to, da se tudi druge škode pripetijo. Do letos smo imeli vsaj še drugega adjunkta, ki je pa prestavljen v Cirkno, opravila se pa zmerom bolj množe tako, da ne bo mogoče sedanjim gg. uradnikom vkljub vsemu trudu in pokazani dobri volji in zmožnosti zadostovati svojim opravilom. In prav zaradi tega se popolnoma vjnamo z objavljeno mislijo dopisnika v „Isonzo“.

Grgar, 5. marcija. (Izv. dop.). Velik požar.

Koristna ognja je oblast,
Ko človek čuva njeno rast.
In kar napravi, kar stori,
Je dar nebeške te moči.
Koseski.

V saboto t. j. 3. t. m. okolo 4 1/2 ure popoldne zagledali smo iz necega hriba v nebo vzdigajoči se dim, na kar v koru zaženemo hrup: „Gori! gori! v Fofci gori!“ Kmalo potem slišalo se je žalostno brenkanje zvonà, katero je tudi drugo radovedno množico privabilo. Kot besni tečejo nekateri nevstrašljivi k požaru z namenom rešiti, kar bi se dalo, ter pre-

*) Mi radi priznavamo, da je treba pomnožiti sodnijsko osebje tam, kjer dela zaostajajo, vendar pa menimo, da je ljudstvo samo mnogo krivo preobloženja sodnij, ker se žalibože prerado pravda. Rečemo celo, naj se pri sodnijah ne štedi, a zmanjša naj se kolikor mogoče število političkih uradnikov, katerih je malo preveč.

Ured.

Ki rase rase, pa v srce ledečih
Se krogih vzdiga, ter krog glave
Mu nagajaje, ino vanj sile
Z jezikom strupnim kakor v bliskih
Ga hoče pikniti opetovanih.
Skesan se tresse Galantuomo. Al
Bo tu se sabo mar Laokoonta
Ponavljal? Kje, o kje pomoč? Kje bega
Vabilni up? O kje povratka cesta?
S sovetom še ne sklene se, kar glej!
Naenkrat spremeni se vse na nebu,
I gib nastane med oblaci čuden,
Ko kedar v vigredi rahljajo sape
Gorejne, i prenežno mešajo
Pa obrazujejo tančice v skupke.
Tu jagnjeta, grozivne spake tam
I zle potvore se nasličejo.
V nebo obrne zir strmeči vojvod.
Tu zida se v čarobnem svitu tiho.
Rahlò žareče mesto v raznih barvah,
Ko zvišje se z nebeške gloriije.
Po slémenih zlato; rubini pa
Safiri, i po zračnih stenah mirnih
Poslopj neštevilnih plava dolu
Pomladnih žarkov zagrinjalo bistro.
Na tisoče zvonikov; v sredi stolp,
Ne stolp, tijara gorostasna, v zvezde
Moleča pa sveteca krog i krog
V zdaj onemele sfere. Kronastih
Obročev trojno iz demantov, glej,
Široko vije se okolo nje;

striči elementa oblast. Pa, o joj! Plamen je uže švilgal skozi slamnato streho dveh skupaj se držečih hlevov, v katerih je bilo 14 glav goveje živine. Nad hlevoma bilo je mnogo senà, katero je, seveda, se spremenilo — v pepel.

Gospodinja zapazivša pretečo nesrečo, planila je v hlev, da bi rešila vsaj nekaj živine. Stopivša v hlev, zgrudè se pred vrata žareči tramovi ter jej zaprejo izhod. Vročina i strašni dim v hlevu žugata jo zadušiti. V takem stanu pokrivša si z rokama obraz, nasloni se na jasli ter milo začne tarnati i klicati pomoči. Pridne roke so koj si izčistile vhod ter zgorelo ali vsaj na pol poerkano živino—vlačile iz hleva; pa tam v kotu vboje ihteče se žene niso zapazile koj zbog pregostega dima. Vendar pridejo jej slednjic na sled ter jo prinesejo iz hleva, ko je še komaj iskrica živjenja plamtela v njej. Nesò jo v posteljo, kjer je v noči med nedeljo i pondeljkom previdena sv. sakramenti dušo izdihnila.

Zgorelo je zraven dveh hlevov 9 glav goveje živine, dosti senà, tudi 2 voza i raznega kmečkèga orodja. Škoda se ceni na 1600 gld. Še večja bi bila škoda, a hvala pogumnosti nekaterih Grgarcev, ki ne brigaje se za lastno življenje, ako gre brata rešiti iz enake nesreče, stavile so se bile meje divjemu elementu. Ogenj sta bajé prouzročila dva petletna otroka, igraje se žveplenimi klinčki. Pozor torej starši! Skrivajte to nevarno reč pred otroci.

X.

Iz Rihemberga, 8. marcija (Izv. dop.)— Slaba letina — Kokoši — domači fantje — Letina je bila pri nas tako slaba, kakoršne moje pero ne more popisati. Zemljišč je vsled tega toliko in tako po ceni na prodaj, kakor nikedar še ne tako. Draginja živeža in preveliki davki spravijo mnogo, mnogo kmetov na beraško palico. Nij torej čuda, da se zgublajo nekateri, čeravno še le manj moralni ljudje, na kriva pota, da si vzamejo za želodec potrebne, kjer ga morajo dobiti ne gledé na kakovost. Sliši se vsak dan o mnogih tatvinah in v novem času niso niti najmanj varne pred dolgoperstnimi ohajalci naše ljube putke, katerim vratove zavijajo, brez da bi jim pustili kri odteči. Za to naj bi se pokorili v „kajhi.“

Kakor menda povsod drugod, kjer se še nij po pravih županij odpravila, je tudi pri nas navada, da zahtevajo naši fantje od vsacega ženina do 10 gld., do kojih nimajo, se vé, nikake pravice in kar tudi nij nikakor ne omikano postopanje. Ob takih prilikah, svetujem našim ženinom, naj ravnajo kakor v neki drugi vasi, da se obernejo do zakonskih mož, če fantje preveč zahtevajo. Zagotovim, da prav poteče ter si ženini nekoliko novecev prihranijo, mesto da bi jih vergli malikom pijanosti v žrelo.

Iz Komna, 1. marcija. (Izv. dop.)— Požar. — Ob polujednajstih zvečer dne 25. pr. meseca, ko je uže vse, kar leze in gré, v Morfejevem naročji v sladkih sanjah počivalo, začuje se ropot in zvonjenje. Gorelo je v pet minut oddaljenej vasi, imenovani Divče. Pogorelo je dvema kmetoma: Dva skednja, hlev z dvema živinčetoma, dva voza, mnogo raznoterega za rabo pripravljenege lesu in mnogo drugega. — Jeden kmetov bil je k svoji sreči zavarovan pri banki „Slaviji“, drugi zalibože pa ne. Zopet je prišel dne 2. t. m. gospod K. nekako sladkočutno k popoldanskemu obedu v svojo navadno

Ter izza vsacega, o trikrat čudo!
Prikažejo množice se brez broja,
Noseče krone i razpela zlata.
„Jeruzalem nebeški!“ — se zglesi —
Pozdravljen in hvaljen bodi v veke!
Na to nastane molk; a prec potem,
Ko druge odgovarjale bi čete
V daljavah, pa s sodniškovažnim glasom,
Prilaga strašen kor: Gorje, gorje!
Nikoli siti lakomnež v škrlatu!“ —
I dva, glej, stopi na deset sedaj
Krilatcev na branike s praporji
Plamtetimi v naročjih: „Slava Njemu
V višavah, ino mir ljudem na zemlji.“
To čitati je zdaj na njih zastavah.
Naličnik na oči spusti ves oplasen
Pa uho zamaši zdaj Galantuomo,
A vse zastoj. Čuj, glas grozan iz mesta,
Ki stene še granitne bi prodril,
Zasliši se: „O jenjaj, jenjaj, smrtni!
Ne boš, ne boš je, ki na skali je
Sezidana, ne bodeš je razsul.
Zastoj se trudiš, ker nič več ti nij
Namenjeno, i celo še to, kar imaš
Po nepravici, celo še to povrneš! —
To reče glas, i zdajci mesto zgine.
Ko tisti, ki ognjenica mu zdaj
Pa mrzlica potem po udih zgraja,
Začuvši te besede, stresne se
Kralj Galantuomo, glej, od takega
Strahu, da poklekivši bi clo—molil.

(Dalje.)

kerčmo gospoda S., misléč si po trudapolnem poslu svoj prazni želodec z krepčili utešiti. A imenovanega gospoda je nenačna nesreča zadela. Nameravajoč terkati na mala vrata, odpró se mu mesto teh velika in, kakor bi strela šinila, nahajal se je uže gospod K. na ulici, od kodar je brzo pete odnesel. Bog si ga védi kam.
Protoslav.

Iz Komna, 6. marcija. (Izv. dop.) (Žveplo gotovo zdravilo trne bolezni). Dokazano je, da kdor pravilno trte žveplja, odpravi s tem trtno bolezen in ima dobro trgateg. V izgled k temu je občina s. Križ poleg morja, ktera dobiva žveplo od tržaškega magistrata; tam vse pridno žvepla in vsled tega imajo tudi že nekaj let sem tako trgateg, da se vse temu čudi. — Žvepljanje trt so posnemali tudi preteklo leto nekteri naši posestniki, med kterimi tu dva priobčim. G. J. Forčić znan naprednjak v kmetijstvu iz Preserij poleg Komna je preteklo leto prav pridno žvepljal in po uku kmetijske šole v Gorici trte mendal. Njegova skušnja o tem se je izvratno skazala. Ko sem preteklo leto njegovo polje obiskoval, sem videl toliko lepega in zdravega grozdja na njegovih „plantah“ in „latnikih“, da se mi je zdelo, da se mi sanja. — Ukljub temu, da je bila preteklo leto tudi tam točna, mu ga je vendar polovica (blizo 12 kvincev) ostala, tako, da ga ni noben posestnik v komenskej županji toliko pridelal. — Ne davno sem bil po naključju pri gostoljubnem posestniku g. Juž. Strekeljnu na Gorjanskem. Ko začnem spet tu pri njem o žvepljanju govoriti, mi on naznani, da je tudi preteklo leto skor popolnoma. Tudi nisem še letos boljše „kraškega terana“ pokusil kakor pri njem. Nasproti niso pa posestniki in kmetje, kteri niso žvepljali, prav nič vina pridelali.

Ljudstvo naše se vsled navedenih izgledov in vednega povdarjenja zaradi žvepljanja in mandanja trt vendar počasi zdramlja, in vže se sliši kje in sem od tega in unega govoriti, da bi tudi on letos žvepljal, če bi si zamogel le žveplo omisliti. Da, veliko vbožstvo in siromaštvo, ktero letos marsikteremu lase sivi in lice grbanči, zavira pri marsikteremu med drugin tudi to oskrbljenje, to je, da bi si „žvepljeni meh“ kupil in žveplo omislil.

Po mojem mnenju bi bilo zelo previdno, da bi vsaj bolj ubožno ljudstvo iz kakega zaloga, ali saj po kakem kupcu žveplo dobilo, kar bi naše pošteno ljudstvo z hvaležnim srcem pozneje žveplo plačalo. — Naj bi se o tem vže zdaj naši vrli možaki na Krasu posvetovali, in to učinili, ker bi bilo vbožnemu ljudstvu v pomoč in celej deželi prid!

Politični pregled.

V Gorici, 9. marcija.

Precej časa uže je minulo, kar so zadnjič zborovali deželni zbori. Pri nas in v Dalmaciji imeli smo prošlo jesen po pretekli šestletni dobi nove volitve. Dalmatinski deželni zbor se je vsaj konstituiral, a naš goriški in drugi deželni zbori bodo, kakor vedó nemški listi poročati, v kratkem sklicani k tritedenskem zasedanju, ravno toliko, da preresetajo in odobrijo deželne proračune. Kaj radovedni smo zares, kedo postane naš deželni glavar in ali se spremeni kaj gledé našega deželnega odbora.

O orientalnem vprašanji govorimo na uvodnem mestu. Hočemo pa na tem mestu nekoliko pojasniti položje Miriditov napram Turčiji.

Kakor navadno, tako so tudi razpora z Miriditi Turci sami krivi. Glasoviti Derviš paša, vojni in politični glavar v Albaniji, zapel je najpreje Miriditom vse luke, da si niso mogli več na ta način od morske strani živeža priskerbljati. Vsi Miriditi obrnili so se na to proti notranji Albaniji v Prizren po žito in vse, česar jim je potreba. V Prizren pelje pa edina pot čez nekaj tisuč metrov visoki prelaz „Puka“, kjer se nahaja močna turška kula. Komaj je to Derviš paša zvedel, dal je povelje, da se ne sme nijeden Miridit pustiti v Prizren. Derviš paša menil je namreč izstradati Miridite in jih s tem prisiliti, da izpusté one bege in turške jetnike, koje so, kakor smo uže poročali, pri napadu nekega turškega mestica odvedli. Vsled tega zagrabilo je nad 6000 Miriditov za orožje in napadli so Turke postavljene ob enem prelazu, ter jih pobili in pogнали v beg, kulo pak oblegajo. Lahko se umeje, da je na ta način razdraženost mej Miriditi velikanska in da raji z orožjem v roci poginejo, nego se vdajo krutemu Turčinu,

Kakor smo pisali, postal je zares Hayes predsednik ameriške republike. A demokrati so nasprotni in so bajé proklicali svojega kandidata Tilden-a za predsednika. Če se demokratični duhovi v zadnjem trenutku ne pomirijo, nastati znade v severnih ameriških državah hud notranji boj, česar jim pač ne želimo.

Razne vesti.

Cesar je dovolil po sklepu drž. zhora, da se smejo vdeležiti avstrijski državljani pariške razstave prihodnje leto. V ta namen je uže ministerstvo pisalo na vse trg. zbornice, naj izvolijo delegate v osrednji odbor, ki bode vodil avstrijski oddelak razstave in v kratkem bodo trg. zbornice razposlale poziv, da se vdeleže obrtniki in trgovci 3 francoske razstave, ki bo največa od vseh dosedanjih. Če ima kak slovenski obrtnik kaj vrednega za razstavo, naj se uže zdaj začne pripravljati. Posebno pa naj se pobrinejo naši mali obrtniki v Mirnem, Cirknem in drugod.

Porotna sodnija. 9. t. m. začne se nova sesija porot. in bodo sledeče obravnave:
9. t. m. proti Valent. Kumarju iz Kviškega zaradi požigovanja; predsednik g. Sbisá; zatožnik g. Urbančič, zagovornik Dr. Licen; 13. t. m. proti Antonu Trostu zaradi goljužje. Predsednik g. pl. Gironcoli; zatožnik g. Urbančič; zagovornik dr. Abram; 15. t. m. proti Valent. Drina in Štefanu Mavriču zaradi goljužje. Predsednik g. Sbisá, zatožnik g. Urbančič; zagovornika Dr. Tonkii in Dr. Nardini; 17. t. m. proti Jožefu Bujatti iz Italijanskega zaradi ponarejenja bankovcev. Preds. pl. Gironcoli; zatožnik g. Urbančič, zagovornik Dr. Czermak.

Kmetijsko društvo goriško imelo bode 15. t. m. ob 11 uri v svojih prostorih občni zbor. Dnevni red: 1.) Sporočilo odborovo o delovanju leta 1876. 2.) Račun leta 1876. 3.) Proračun za leto 1877. 4.) Sporočilo odborovo gledé ustanovljenja enologičnega društva za izvažanje domačega vina. 5.) Kedaj in kje ima biti prihodnji občni zbor društva.— 6.) Imenovanje novih udov. 7.) Predlogi posameznih udov.

Pri tej priliki izrazujemo svoje začudenje, da nam kmet. društvo nij poslalo tega poziva, katerega smo morali še le povzeti iz ital. listov. Morda nij nobene-ga slovenskega uda v tem društvu?

Grof Chambord je sprejel te dni v Gorici deputacijo Marselskih trgovcev, ki je prišla poklanjat se pretendentu za Francoski prestol. Rekel je tem gospodom, da protestuje proti zatožbi legitimističnih listov, da je postal nedelaven in da je pripustil Francijo njeni osodi iz je izrazil trdno voljo, da bo storil svojo dolžnost, kakor hitro bo prišla ura za neposredno osebno činnost.

Brisko vinorejsko društvo imelo je 8. t. m. občni zbor v goriški čitalnici. Nazočih je bilo blizo 40 udov. Iz letnega računa posnamemo, da je društvo mej ude razdelilo 12000 trt in 700 sadnih dreves. Namesto odstopnih in umrlih odbornikov izvolili so se v odbor gg. Andrej Kocjančič, dež. posl. iz Podgore, Mašera, vikarij v Št. Mavru, in Jakončič, veleposestnik iz Slovrenca. Podgorska županija je pristopila k društvu in plačala precej 20 gl. Za častne ude so bili izvoljeni gg. grof Coronini, dež. glavar; baron Tacco, drž. poslanec, baron Baguère, španski poslanik in veleposestnik v Biljani. Vinorejsko društvo brisko je zdaj začelo lepo napredovati, kar nas jako veseli in želeti je, da bi tudi druge briske občine posnemale Podgorsko in Štverjansko ter tako zdatno podpirale kmetijski napredek.

Zavod za čiščenje stranišč v Gorici je uže popolnoma dovršen. Neka komisija je preiskavala te dni vse naprave in se prepričala, da je vse v najlepšem redu in da se bodo odslej v Gorici čistila stranišča brez vsacega smrada po pnevmatičnem potu. Z mesecem aprilom bode magistrat nekda izdal zapoved, da morajo vsi gospodarji posluževati se te naprave in to iz zdravstvenih obzirov. Vendar pa ne bodo gospodarji hiš primorani, posluževati se onega zavoda; vsakemu je na prosto dano, preskrbeti si na drugem potu čiščenje po tem potu;—s kratka dopuščena je prosta konkurenca.

Vabilo k besedi, katero napravi Rojanska čitalnica dne 11. marcija t. l. Spored: 1. Puška na klin, zbor, 2. Tombola, 3. Što čutiš, zbor, 4. Telegram, vesela igra v enem dejanju.— Začetek ob 7. uri zvečer.— Vstopnina za neade 20 kr.

Nabirajuje vojakov. Vsled postave 23. decembra 1876 se bode letos v naši polovici države v vojakke vzelo 54541 mož v aktivno vojsko in 5454 mož v rezervu. K tej skupini dá celo Primorsko 1497 mož v aktivno vojsko, 150 pa v rezervu. Nabirali se bodo ti novi vojaki na Goriškem kakor sledi:
V Ajdovščini 4. in 5. aprila; v Cervi-

njanu 4. 5. in 6. aprila; v Gorici za mesto 7. in 9. aprila; v Tržiču 9. in 10. aprila; v Gorici za okolico 10., 11., 12., 13. in 14. aprila; v Kanalu 16. in 17. aprila; v Tolminu 19., 20., 21., 23. in 24. aprila; v Bovcu 26. in 27. aprila; v Sežani 30. aprila in 1. maja; v Komnu 3. in 4. maja; v Gradišči 7. in 8. maja; v Korminu 9., 11. in 12. maja. Opominjamo pri tej priliki naše domače fante, da se pri rekrutbi dostojno obnašajo, da popevajo sicer po fantovsko lepe domače pesmi, a da jenjajo z onim kričanjem in jolilajfanjem, ki sramoti naš narod. Slovenci kažite, da v resnici napredujete!

V Gorici zidajo in popravljajo. Leta 1876 je bilo v Gorici sezidanih 18 novih hiš, popravljenih in obnovljenih 5 starih, 5 hiš je bilo zdaljšanih in zvišanih in 28 samo popravljenih. V nekaterih letih je v Gorici nastalo čez 100 novih hiš in vil.

Iz Šmarij se nam piše: Kako malopridni ljudje se v naši občini nahajajo, spričuje naj vam sledeča dogodba. Nek malomarnež, čegar žepi so se po malomarnosti tako izpraznili, da čuti sedaj občutljivo materijalnega pomanjkanja, prišel je dne 19. feb. t. l. iz kerčme domov, zaradi česar se je njegova zalujoča žena jezila in pobegnila. Na to vzame malopridnež ognja in gre po stopnicah v lubje ž njim, misleč da se tam njegova žena nahaja, in ga zapali. Kmalu začel je plamen švigati v zrak, on pa se je veselil, da mu zgori žena. Župan veli koj cerkovniku zvoniti in od vseh strani prišedši ljudje pogasili so ogenj. Dobro bi bilo, da bi župan to naznanil, ko hitro mogoče, sodniji, če tega do sedaj še nij storil.

Na Terbižu, na Koroškem, bil je velik požar. Pogorelo je bajé 30 hiš; škoda je velika.

Razpis štipendij po 40 gold. vajencem v sirarstvenem poduku, kateri prične v sirarnici v Polubinju in na planini Razor.

Od veleslavnega deželnega odbora so podeljene štiri štipendije, vsaka po 40 gl., mladenčem, kateri želijo vdeležiti se poduka o sirarstvu in sirovem maslu, trajajočega šest mesecev, in sicer en mesec na planini Razor in pet mesecev v sirarnici v Polubinju. Podučeval bode vodja omenjenih sirarnic.

Pogoji, pod katerimi se delé štipendije, so sledeči:

1. Vsak prosilec mora biti goriški deželan, 18 ali več let star, trdnega zdravja ter mora znati pisati, brati in računati.

2. Prosilec naj v svoji lastnoročno pisani prošnji omeni vse druge razloge, o katerih misli, da so mu v korist. Vse to naj izkaže s prilogami, in kar s temi dokazati ne more, naj županstvo na prošnji resnico potrdi, kakor tudi da je prosilec prošnjo lastnoročno spisal.

Dotične prošnje predlagajo se c. k. kmetijskemu oddelku v Tolminu do 30. tek. meseca.

3. Če vajenec pri izpitu na planini Razor v 15 dneh svojo zmožnost pokaže, podeli se mu še le štipendija in nakaže prvi obrok.

C. k. kmetijsko društvo
V Gorici 5. marcija 1877.
Podpredsednik
Viljelm vitez Ritter

Poslanica.

V zadnji „Soči“ št. 9 se je čitalo o besedi kannelske čitalnice. Jako me je veselilo čitati o napredku omenjene čitalnice, neprijetna in otročja pa je bila opazka, da čitalnica si bode morala poiskati prihodnjic drugo sobano za besedo zaradi slabe postrežbe in draginje v gostilnici gosp. Segala. Znana je gostilnica „pri zlatem levu“ že od starega časa kakor dobra in solidna, in tolikih ptujcu vsake verste, ki že čez leta in leta zahajajo v omenjeno gostilnico, še nobeden ni razžalil gostilnico očitno v listih, in dopisovalec, gotovo domačin, se prederzne opaziti in razžaliti gostilnico na tako nesramn način, potem ko gostilničar za samo gold. 2 oddá sobano za veselico in za preskušnje veselice. Nadlega ne bi bila plačana z večjo svoto; in prederzne se dopisovalec opaziti o draginji, potem ko so vsi došli ptujci izrazili svojo zadovoljnost, kakor nij tudi v zadnjem „Narodu“, v katerem je bila popisana beseda, o gostilnici nič omenjeno bilo. Zakaj tako pozno? Tukaj je treba iskati uzroka kje drugod. Ali misli gosp. dopisovalec, da gosp. gostilničar večerjo in pijačo zastoj dá — nepremislé, koliko sitnosti in koliko bolj stroškov je pri pripravi enake besede. Če pa gosp. dopisovalec hoče drugikrat par grošev prihraniti, je bolje da doma pri večerji ostane; žalibože, da v vsakem društvu in posebno med Slovenci se vselej zgodé katere neprijetnosti. Ali je to podpora domača obrtnije?

V Kanalu, 5. marcija 1877

MIROSLAV SEGALA.

SVARJENJE.
Naši c. kr. privilegirani, pripoznani
dobri, godbeni instrumenti

O CARINA

se od nekaj časa sem posnemajo in od dunajskih firm kot pravi obznanjajo.

Na zahtevanje mnogih avtoritet in strokovnjakov v godbi razglašamo to svarjenje v interesu p. n. občinstva, da ne kupujejo drugod slavljanih, takozvanih Ocarin, katere se, kar se tiče dobre kvalitete in po vsem čistega glasu, ne morejo nikakor meriti z našimi c. kr. priv., pravimi ital. Ocarinami.

Vsako, tudi v godbi nevesé, zamore po eni uri vaje najlepše melodije na našem c. kr. privilegiranim instrumentu Ocarina igrati in veljajo

Št. I II III IV V VI VII
gl. I.—, 1.50, 2.—, 2.50, 3.—, 4.—, 5.—

Ocarine, ubrane za spremljevanje na glasoviru, veljajo gl. 3.25. Tiskane, lahko umevne navode dodajemo vsakej Ocarini gratis. — C. k. priv., prave ital. Ocarine dobivajo se v

ital. instrum. na Dunaji, Burgiring 3.

Pozor! Vsakej našej pravej Ocarini dodan je c. kr. patent. — Vse drugod slavljene, posnete, ne priv., takozvane Ocarine prodajemo po 50 kr., en gros še mnogo ceneji.

Naročila iz dežele točno proti povzetju. — Razprodajalci dobé rabát.

Edina prodajalnica na Dunaji,

katera je zopet znižala z ozirom na slabe čase cene svojega raznega blaga za 30 %, je

Zal. fabr. kinešk. srebra H. Bettelheima & C.
na Dunaji, Kärntnerstr. 14 im Durchhause

Fosnetek iz velicega cenika.

preje sedaj		preje sedaj	
6 žličic za kavo	3.50 1.50	1 skledica za kavo	6.— 3.10
6 žlic, navadnih	7.50 3.—	z žlico	6.— 3.10
6 nožev	7.50 2.80	1 škatlica za duhan	3.50 1.50
6 vilic	7.50 2.80	3 zamaški s podob.	3.— .90
1 korec za juho	5.— 2.60	1 par svetilnikov	6.— 3.—
1 korec za mleko	3.— 1.50	1 škatljica za sladkor	znotraj požlačen 10.— 6.75
		1 Vrček za ocat in olje	8.— 5.50

Kot posebno primerna darila.

6 nožev	vseh 24 kosov	6 nožičev za po-	vseh 24 kosov
6 vilic	v elegantn. e-6	vilčic	sla- v elegantn. e-
6 žlic	tui mesto 24/6	žličic	dek tui mesto 24
6 žličic za kavo	gl. samo 10 gl.	6 naslom. za nož.	gl. samo 10 gl.

V istem razmerji se dobivajo vse mogoče stvari iz pravega kineškega srebra.

Zunanja naročila proti post. povzetju točno in vestno. Ceniki se dobé po želji zastoj in franko.

Podpisani prevzemaje

lekarnico „k zamorecu“

(al Moro) v gosposki ulici

šteje si v dolžnost, to naznaniti slav-nemu občinstvu, in ob enem zagotavlja, da bo njegova vedna skrb, opravičiti popolnoma zaupanje, katero bode, česar se nadeja, občinstvo stavilo vanj.

Avgust pl. Gironcoli,

kemik-lekarničar.

Pri založniku Ed. Seitz-u v Gorici se dobiva:

SVETI VELIKI TEDEN

in
Velika Noč

ali cerkvena opravila tega sv. časa v latinskem in slovenskem jeziku s pravili za duhovne in pojasnili za ljudstvo.

Sestavil

Andrej Marušič,

- učitelj verstva na c. k. gimnaziji v Gorici.
- a.) Prosto vezane veljajo te bukve gl. 1.50
 - b.) Z usnjem pozlačenim hrbtom in s pokrovom (nožnico) „ 2.—
 - c.) Cele v platno vezane in pozlačene, s pozlačenim obrezkom, v pokrovu „ 2.50
 - d.) Cele v usnje vezane in pozlačene s pozlačenim obrezkom, v pokrovu „ 3.—